

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— Ft
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy hóra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden nap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiac, a városházzal szembe.

Hirdetések:

Egy hasábos petít soronként 5 kr-ával számítottatnak.

Army- és fénypontok a delegációban.

Debreczen, május 21.

Tudott dolog, hogy nálunk semmiféle akció nem mehet végbe anélkül, hogy a pártpolitika azt a maga céljaira ki ne használja. Minden olvasó lapjának szemüvegén át látja az eseményeket, pedig e szemüvegek valamennyie hamisan mutat: egyes dolgokat eltakar, vagy kicsinyít, másokat pedig nagyon élénk színekkel díszít fel s nem ritkán a jelentékteleneket állítja előtérbe. Ily körülmények közt a szaklapok vannak hivatva arra, hogy a felmerült kérdéseket és tényeket objektív világításba helyezték és ebbeli kötelességük nem mindig hálás teljesítésével nagy szolgálatot tesznek a közönségnek.

Egyoldalú információkat nyújtanak a politikai lapok a delegáció tárgyalásai felől is. Az ellenzéki ujságok a 30 milliós hadügyi póthitelt ostromozzák, míg a kormánypárti lapok egész törekvése annak bizonyítására irányul, hogy a közös kormány nem lépte túl a megengedhető korlátokat, midőn a monarchia véderejének sürgössé és halaszthatatlanná vált karbafelvezése érdekében a közös aktívákban, utólagos jóváhagyás reményében, 30 millió forintot elköltött.

Hogy ez a 30 milliós póthitel

árnypont a delegációk tárgyalásában, ki tagadná? De nem azért az, mivel elköltésére nem kérték ki a delegációk előleges beleegyezését, hanem azért, mert egyáltalán belesodortattunk abba, — hogy tavaly 7%, az idén 30, a jövőben ki tudja hány millió forinttal kell a rendes hadi költséget pótolnunk. 15 frtos buzaár mellett nem tréfa-dolog 30 millió frtos tulkiadásokat fedezni, de nem volna félvállról veendő kérdés akkor sem, ha usznánk a jólétben, mert tömördek hasznos közintézményünk van, melyek kiáltó szükségét szenvednek. A külpolitikában oly esetek, melyek a hadi készülődésnek titokban keresztülvitelét szükségessé teszik, elképzelni nem nehéz; elhiszük, hogy tavaly, midőn a Balkán-félsziget forrongott, nem lehetett volna az osztrák-magyar érdekek megvédése érdekében szükségessé vált intézkedéseket; azon tényben tehát, hogy a közös kormányzat nem vitte akkor a kérdést a nyílt parlamenti tárgyalás elé, azoknak is meglehet nyugodni, akik a 30 millió elköltésének még ma is titkos okai felől nincsenek informálva. De már abban kevésbé lehet megnyugodni, hogy akár előlegesen, akár utólagosan megszavazva, a hadügyi költségek évről-évre fokoztassanak. Kell valaminek történni, hogy ez az

óriási teherszaporodás valahára véget érjen, mert mit ér az nekünk, ha például óriási áldozatok árán a Balkánon a státuszkvót fentartjuk, de a nemzet összeroskad a hadi költségek iszonyu terhe alatt.

Az árnyfolttal szemben ki kell azonban emelnünk a delegációs tanácskozások fénypontjait is. Első ezek sorában Goluchovski külügyminiszter kereskedelmi politikája, melynek az expozé csak homályos körvonalait rajzolta meg, de melynek lényege elég érthetően domborodik ki. A lényeg pedig az, hogy kiviteli kereskedelmünk fejlesztésére nagyobb figyelmet kell fordítanunk s ennek érdekében több áldozatot kell hoznunk. Józan eszmék ezek, melyeket a politikusok és diplomaták ritkán hangoztatnak, s egyszerűsége modern és hasznos eszmék, melyeket már régen kellett volna külpolitikai törekvéseink irányítójának gyanánt elfogadnunk. De jobb későn, mint soha: ideje, hogy haladásunk és befektetéseink gyümölcseit élvezzük, versenyre kell kelniünk a termelő-államokkal és ha ezen verseny támogatása érdekében kívánatlik az ország pénze, azt mondjuk: sokat e célra a közös kormány nem kérhet, mert amit a kereskedelem és ipar fejlesztése érdekében elköltünk, az nem improduktív, kiadás, hanem befektetés.

TÁRCZA.

A fütty.

Irta: Jablonczay Kálmán.

Komor sötét téli éjszaka borult a vidékre, észak felől fekete zivataros felhők fenyegetve takarták el a kifényesített esillagokat, melyeknek fény sugarai a 20 fokos hidegtől összeolvadva látszottak ragyogni.

Nem sokára sűrű hó pejhek szállingóztak alá a magasból, fehér lepelbe öltöztetve a végtelen rónaságot.

Majd füttyülve vágatott végig a tájon az északi szél elő őrse — megrázva a lombtalan fűzfa galyakat, melyek az egész környék egyedüli árnyék nyújtó fáját képezik.

A messze láthatár minden irányában semmi hajlékot nem talál a kutató szem — sehol egy füstölő kémény — egy világos ablak — egy jelző kutya ugatás.

A nádasok szélében kullogva szaglász a vadászó róka, beljebb a befagyott hápokon, a vadvizek összefolyásánál, hol a hűderez fények a széngáz kigőzölgéséből boszorkány táncot járnak, hallik az ott telelő a szebb hazából itthon maradt vadludak — kacsák egyhangu hápogása.

Olyan iszonyatos rémes esendőség ül mindenben, mintha egyedül a hózivatarnak volna joga ordítani.

*

Vadas Gergely juhász számadó a Nagy Károlyi vásáron eladta a Conventio birkáját. Meglehető jó áron keltek el azok mert háromszáz forintot kötött be a vászonzacskóba, melyet teljes megelégedéssel a kebelébe dugott.

A mikor a városzéli csárdában egy porció sziverősítőt magához vett zsiros bárány bőrös bekecsét széles mellén szorosra gombolta — veres virágos czifra szürét a nyakán — a rézesatokkal össze akasztotta — kiállott a csárda küszöbére, és végig nézett a fekete égen.

Rögtön látta, hogy — így gyalogosan — bajos lesz neki indulni a pusztaságnak, sehol egy látható ut, vagy csapás, mely az utasnak a legkisebb igazodást is nyújthatná. — A hó úgy hullott a magasból, mintha a menyországban valamennyi pelyhes párnát elszakasztották volna, a csipős északi szél meg hordta azt esomóba, mintha legalább is várat akart volna belőle építeni.

De hát mindenáron menni kellett az éjjel kezd az anyafalka az ellést, akkor a számadónak otthon kell lenni.

Vadas Gergely a homlokára huzta

nagy fekete szőrös kucsmáját, kampós botját a szür alá jobb kezébe szorítva, kilépett a csárda udvarából, és neki vágott toronyirányában az Aba pusztának.

Szembe kellett menni sivitó széllel, mely seperte a havat az utas szeme közzé, hogy azt untalan ki ásni volt muszáj a szem gödreiből.

A czifra virágos szür fehér volt már a ráhullott — ráfagyott hóburóktól, a zsiros eszima esontá merevedett a fáradt lábakon.

Azért ment Vadas Gergely ösztönszerűleg előre — mint kint lakó ember felvette magának az irányt, attól még akkor sem tért el, — ha nem látott előre három lépésnyire sem.

A mint így bandukolva halad egy nagy legelőn keresztül, melyen már a lehullott hó mennyiség vastag takarót képezett, oldalvást a sűrű erdők felől borzasztó — ideget fagyasztó vonítás üti meg a füleit. — Kevés idő múlva az ellenkező irányból egy másik, majd ugyan azon pillanatban egy harmadik.

Vadas Gergely összerenzenve állott meg és aggódva tekintett a major felé, mely még nagyon távol vala.

Pusztán nevelt, tapasztalt eszével azonnal felfogta a helyzet veszélyességét, nagyon jól sejtette, hogy a farkasok, me-

Ki kell emelnünk ama fénypontot is, melyet Bosznia és Herzegovina költségvetése tár elénk. Szükséglet 19.496,780 frt, fedezet 19.549,250 frt, felesleg 52,470 frt. E számokban ez a kis költségvetés, mely nem azért örvendetes, mert csekély felesleget mutat, hanem azért, mert a legfényesebb bizonyítékul szolgál annak, hogy az okkupált tartományokban oly kultur-missziót hajtottunk végre, minővel kevés nemzet dicsekedhetik. — Anglia, Franciaország, Spanyolország, stb. gyarmatain csak angoloknak, francziáknak, spanyoloknak van jó dolguk, a benszülöttek el vannak nyomva, nyomorognak, örökösen lázonganak. Mi Boszniában nem magunkat, hanem a benszülötteket tettük boldoggá, azokat kultiváltuk, azok kezébe adtuk a vagyonszerzés számos eszközét. Ott, hol három évtized előtt nyomor, pusztaság, ázsiai rabszolgaság volt, ma az államvasutak, a bányák, az állami jövedékek, a fogyasztási adók, az erdő- és mezőgazdaság, a müipar nagy jövedelmet hajtanak. E tény eltörülhetlen fénypont marad Ausztria-Magyarország történetében.

— **A kvóta.** A magyar kvóta bizottság e hó 23-án délután, a főrendiház bizottsági termében ülést tart, amikor is hitelesíti az osztrák bizottsághoz elküldendő üzenetét. Az üzenet tartalma tudvalevőleg az, hogy a magyar bizottság hajlandó az osztrákkal szóbeli tárgyalásokba bocsátkozni s belenyugszik abba is, hogy ezek helye Bécs legyen.

— **A delegációból.** A magyar delegáció tegnapi délután 5 órakor tartotta Széll

Kálmán elnöklete alatt második teljes ülését, melyen a külügyi bizottság jelentését tárgyalták és elfogadták egy a közös külügyminiszter, mint a közös pénzügyminiszter előterjesztéseit.

— **A nyilvános betegápolási költségek** felől szóló törvényjavaslat parlamenti előkészítését a képviselőház közigazgatási bizottsága e hó 23-án délelőtt 10 órakor tartandó ülésében kezdi meg. A tárgyalás előreláthatólag több ülésre fog terjedni, mert a bizottság kormánypárti tagjai közt is többen vannak, a kik a javaslattal nem látják kielégítőleg megoldva a fölvetett problémát.

Országgyűlés.

Budapest, május 20.

Mikor Szilágyi Dezső becsöngette a törvényhozást: egyszerűen egész takarosan megteltek a padok és nagy Ház előtt terjesztették be már az elnöki jelentéseket is: amelyeknek végeztével Lukács László pénzügyminiszter nyújtott be egy törvényjavaslatot.

Kossuth Ferencz interpellált ezután. Nyugodtan kezdte, de már pár perc múlva kijelentette, hogy a mi alkotmányosságunk nem egyéb, mint egy „halavány larva.”

— Hová tették azt a temérdek pénzt, — dörögte Kossuth Ferencz — hol a pénz és miért mosolyog olyan szívólyesen a miniszterelnök ur?

Tüstént megadta a választ a miniszterelnök.

Kérem a tisztelt Házat, hogy az indítványt tárgyalásra ki ne tűzze, mert annak tartalma valótlán, indokolása pedig alaptalan.

A közös miniszteriumok azt a sokat emlegetett harmincz milliót nem költötték el: ezt a póthitelt most kéri a delegációktól és csak az esetben fogják azt felhasználni, ha a közös ügyek tárgyalására kiküldött országos bizottságok megszavazzák. Törvénysértésről tehát szó sem lehet.

Kossuth Ferencz megelégedett viszonzválaszul egy kurta rektifikációval, azután le is szavazták indítványát.

Tizenegy órakor már megint a szövetkezéseket tárgyalták tovább.

— Major Ferencz beszélt előbb.

A tizenötödik paragrafushoz szólott és Ivánka módosítását pártolta. A támogatás azonban nem használt a módosítványnak, mert elvetették.

A részleteknél a 47-ik § ig mentek.

Hogy jutott a főispán a királyi ebédre?

Budapestről írják lapunknak a következő mulatságos történetét:

Bánffy báró legutóbbi miniszterelnöki estélyén három meghívott képviselő akként szórakozott, amint azok a akik az ilyen estélyekre járni szoktak, rendszeren eszekecsnek. Azaz, kezet fogtak a házi gazdával, váltottak néhány kedves szót a ház kegyelmes asszonyával, fordultak egyet a zsufozásig teli termekben, s a tulsó részen kifordulva, szépen elosontak vacsorálni egy előkelő fogadóba. Amint ott edegélnek, látják belépni nagy grandzzával X. főispánt, ki kétségteljesen hasonló szándékot táplált s táplálkozni akart.

— No ezt megrézfáljuk, sugta az egyik leleményes képviselő a társainak, akik abba persze, rögtön beleegyeztek. Hát te, méltóságos uram, miért jöttél el a Bánffy ebédje elől?

— Micsoda ebédje elől? kérde a főispán.

— Az elől, amit ma ad a főispánok tiszteletére az estélye után. Mert nekünk, akik Budapesten lakunk, elég lehetett az estély, de ti, főispánok, akik olyan messze vármegyékből feljöttetek Balapestre, ti megérdemeltetek valaminő kárpótlást s azért kaptok külön ebédet. Hát erről az ebédéről miért jöttél el?

A főispán nagyon meghosszabbodott areczsal hallgatta ezt a történetet s komoran, szinte siri hangon kijelentette, sőt esküdözött is rá, hogy ő semmiféle ebédjére a miniszterelnöknek meghívót nem kapott.

— Eszerint valami baja lehet veled Bánffynak?... aggodalmaskodott a képviselő.

lyek öt észrevették, megadták egymásnak a támadó vészjelt.

Rezes végű kampós botját ökleibe szorítva, gyorsabb lépésben vágott neki a határtalan hómezőnek.

Alig haladt néhány száz lépést, midőn háta megett szükölő vinnyogást kall, olyan forma elretentő iszonyatosat, mely az ember vérét az ereibe belefagyasztja.

A farkas ezzel az ordítással orozva támadt.

Vadas Gergely hóáztatott szürét bal vállára dobva, kiszabadítja jobb karját a takaró alól, nehéz botját a végén megragadva, hirtelen visszafordul és a háta mögött két lépésnyire ugrásra készülő ordast egy ütással homlokra vágva, leteríti.

Ezen sikerült cselekmény után ismét hallja, egyszerre oldalról is, háta megett is a támadók szükölő vész-vinnyogását.

Egyszerre még négy farkas tátott szájával, kilógó gőzölgő nyelvekkel, most már ordítva támadták meg Vadas Gergelyt.

Most már Istennél a kegyelem. Vadas Gergely juhász számadó azonnal számot tett a helyzettel, tudta, hogy itt megszábadulni képtelenség.

De azért az életösztön felébredt benne és elfogadta a végítéleti harezot a farkasokkal szemben.

Azok nem mertek azonnal támadni, hanem tíz lépésnyi távolságról körre fogták és el kezdték a friss havat hátsó lábaikkal a megrémült utas nyaka-szemé közé hányni.

Vadas Gergely helyzete mindinkább kritikussabbá vált, szemé, füle, szája tele volt kisebb nagyobb hógujjakkal, ugyanygyira, hogy már nem is tudta azokat kellőleg kiszabadítani.

Megmeredve a legborzasztóbb haláltól, tehetetlenül várta a farkasok marczangoló fogainak első harapását.

Már majdnem magánkívüli állapotában eszébe jutott, hogy jó lenne kutyáinak fütyenteni. Azoknak a kutyáknak, melyek egy mérföldnyi távolságra voltak a esata helyétől.

De hát egy veszélyben uszó lélek egy légytől is segítséget vár.

Egy gondolat alatt száját megszábadította az oda tapadt hótól és egy éles fütyöt eresztett ki, mely a levegőürön mint villanyáram vágatott keresztül.

A farkasok mindig közelebb lappangtak a megtámadott juhászhoz, már érezte a legbátrabb csikasznak forró, bűzhödt lehelletét, midőn eszméletét elvesztette és alétan rogyott le a felhalmozott hócsomóra.

Másnap reggel, midőn a melegmentes veres tányér, a nap, a délkeleti égen felemeledett a föld háta mögül, fagyos sugaraival végig csókolgató a végnélküli fehér mezőket, — felnyitá szeméit Vadas Gergely.

Bámulva emelkedett fel fekvő helyéből, el kezdett gondolkozni a lefolyt éj borzasztó eseményeiről, megtapogatta testének minden részét, hogy meggyőződjön,

mikép csakugyan ő e az valóban? midőn homályos tekintete a közvetlen mellette fekvő kutyáira esett, melyek testükkel melegítették, megmerevedett tagjait.

Ez a csudás megmenekülés úgy történt, hogy a midőn Vadas Gergelyt a farkasok megtámadták és támadásukat eleven vonítással jelezték, messze távolban, a nyájukat őrző három hűséges juhász kutya meghallotta azt.

Majd később meghallották vagyis inkább hallani vélték, ha mindjárt csupa ösztönből is azt az ismert fütyöt, mely az ő gazdájuknak hívó jele volt.

A három hűséges eb elkezdett futni a zaj irányában.

Eppen abban a pillanatban értek oda, midőn az éhes ordások szolgatni kezdték az elalélt juhászt.

A kutyák megtámadták azokat és vérengző harez után kettőt megölték, míg a többi össze marczangolva elfutott.

A harez befejezése után mellé feküdtek gazdájuknak, hogy testük melegével megóvják a megfagyástól.

Ugy is történt, Vadas Gergelynek az ijedséget leszámítva nem is lett semmi baja — a maga lábán ment haza aggódo családjá körébe, kísérve megmentői által hűséges kutyáitól.

Ilyen kutyák talán mai időben nincsenek is már.

— Ugy látszik, úgy látszik... felelt pompán a főispán és alig birta eltitkolni mély lehangoltságát.

E pillanatban lép a társasághoz a daliás, monoklis Y. főispán, olyan jókedvvel, hogy csakugy sugárzott. „No, ez most elárulja a mi kis csinyünket“, gondolá a képviselő, de ugyanakkor nagyot hunyorított a második főispán felé s így szólt hozzá:

— Hát te, miért hagytad ott a Bánffy ebédjét?

— A Bánffy ebédjét? felelé ez egy pillanatra meghökkenve, de a helyzetet rögtön átértve, így folytatta:

Azért, mert olyan hirtelen ittam a leves előtt az old sherryt s utána a rajnai bort és a pezsgőt, hogy roppantul melegem lett s vágytam egy kis friss levegőre.

— Hát olyan pompás ebéd volt? Sherryvel, pezsgővel? Mondd el, hogy milyen volt hát a főispánok ebédje.

— Igazán pompás volt. Bánffy rendkívül kitett magáért...

S ez alatt már meg is értve a helyzetet, olyan remek ételsort mondott el, úgy idézett az elmondott köszöntőkből, a felmerült élezekekből és történetkékből, hogy a cselszövő képviselők maguk is esodálkoztak, de mindenképen nagyokat mulattak rajta. Csak X. főispán lett fokról-fokra szomorubb esüggedtebb. Elannyira, hogy észre sem vette azt, hogy dícselkedő kollegája mint eszik halat, peccenyét, sajtot, gyümölcsöt, amikor ép most jött el Bánffy nagyszerű ebédjéről. Ellenben igyekezett elbujni a saját szörnyű hangulatával, haza somfordált, pakkolt s elutazott a vármegyéjébe.

Néhány nap múlva a tréfálkozó képviselő, aki már elfelejtette az egész dolgot, levelet kap az ő főispán barátjától, aki hozzávetőleg ilyen formát írt neki:

„Amióta itthon vagyok, folyton kutatom, keresem, hogy miért veszíthettem el Bánffy bizalmát. Pedig hogy arra az ebédre meg nem hívtak, egészen bizonyossá teszi, hogy a miniszterelnök bizodalmát többé nem bírom. Én tehát kész vagyok önkényt beadni lemondásomat, nehogy arra még felszólítást is kapjak, csak arra kérlek: tudd meg, tulajdonképen mi az oka annak, hogy engem a miniszterelnök így elejtett?“

De már ettől a levéltől a tréfás képviselő nagyon megijedt: hisz ennek már fele sem tréfa! S minthogy nagyon nyugtalan lett a komoly fordulattól, elmondta az egész dolgot Bánffynak.

A miniszterelnök nagyon jóízűt nevetett a sikerült tréfán, de finom lelkűségénél fogva azonnal sietett elvenni a mérgét a barátai fufangos ötletének.

Néhány nap múltán a királyi palota nagy ebédli termében találkoztak Bánffy báró és X. főispán.

— Nos, meg vagy már nyugtatva? kérdé Bánffy báró nevetve a főispántól.

X. főispán ur ő méltósága így jutott az idén, — szenvedései kárpótlásául. — a király asztalához s másnap vidáman utazott haza, tudva, hogy nemesak miniszterelnöke bizalmát bírja, de részesült a főséges ur kegyében is.

A két nagy halott.

Gladstone.

Londonból jelentik, hogy ma is majdnem valamennyi hírlap gyászkeretben jelent meg pártkülönbség nélkül a legnagyobb tisztelettel adóznak az elhunyt államférfiu érdemeinek és kiemelik, hogy Gladstonnal egy egész kor szak tűnt le. A Times azt mondja, hogy ő volt kora első angol embere, a ki örök dícsősége lesz a brit névnek és a kinek ravataltánál elhallgatnak a politikai szenvedélyek és pártellentétek. Gladstone kiváló tulajdonságai, a melyekkel mint po-

litikus ékeskedett, — minden országban teljes méltánylásra találak, a mely kielégíti az elhunyt államférfiúnak a legnagyobb igényeket támaztó bámulóit is. A konzervatív lapok elsiklanak a fölött, a mit hibául és politikája ingatagságául rónak fel Gladstonnak és kiemelik nagy szellemi adományait. A Morning Post azt mondja, hogy Gladstone nem uralkodott oly mértékben a nemzetközi élet fölött, mint Richelieu vagy Bismarck. Helye ott van az államférfiak ama második osztályának élén, melynek tipusa az ó-korban Cicero és a modern időkben Thiers volt. Egy újabb táviratunk szerint Gladstone halála ott nagy és általános részvétet keltett. A lapok majdnem mind gyászkeretben jelennek meg és hosszú cikkekben méltatják Gladstonet, mint embert. A külföld részvéte, főleg a Faure elnök részvét távirata igen jó benyomást tesz. A temetés valószínűleg kedden lesz.

Zichy Antal.

A megboldogult Zichy Antal már ravatalon fekszik a Wesselényi-utcai gyászházban. Az egyszerű koporsóban, melyet déiben lezártak, változatlan arccal nyugszik, mintha csak aludnék. Már eddig is több koszoru érkezett, melyek a ravatal lábát borítják. Tegnap alkonyatkor Wlassics Gyula miniszter, ma pedig Szász Károly és Szily Kálmán tettek részvétlátogatást. Zichy Mihály Nizsából Farnady Józsefhez intézett táviratában értesítette a gyászolókat, hogy az idő rövidsége miatt bátyjának végtisztességére nem érkezhetik meg. Hétfőn Bécsbe utazik s onnan valószínűleg leutazik Zalára, hogy kedves halottjától bucsut vegyen. A végrendeletet a jövő héten bontják fel. Az Akadémia remek koszorut küldött a ravatalra, ezzel a felirattal: Igazgató- és tiszteleti tagjának a Magyar Tudományos Akadémia. Zichy Antal halála előtt két héttel érzékeny levelet intézett az akadémiához, amelyben viselt tisztességéről, — tekintettel betegségére, — lemond

TÁVIRATOK.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

A háboru.

Budapest, május 20.

Az atlanti hajóraj alighanem meglepetést készít elő. Egyik fele már tegnap haladt el Nova Skócia partjai mellett, a mi valószínűvé teszi már régebbi feltevésünket, hogy a spanyolok egy szép napon bombázni kezdik az erre teljesen készületlen amerikai városokat, másik fele pedig megérkezett Santiago de Kubába, Cienfuegos közelébe, a hol nagyobb számu amerikai hajó ezírkál. Ha tehát az amerikai hadihajók innen hamar el nem tűnnek, a legrövidebb időn belül itt nagy, esetleg döntő ütközet várható.

Madrid, május 20.

A spanyol hajóraj egy része ma minden baj nélkül megérkezett Santiago de Kubába. Santiago előtt két amerikai hajót talált, a melyek erre a legnagyobb gyorsasággal távoztak.

Midőn Sagasta miniszterelnök a hajórajnak Santiagóba érkezését tudató táviratot a királyi palotába küldte, a regenskirályné már pihenni tért, de midőn e hírről értesült, azonnal elrendelte, hogy Cervera tengernagynak táviratilag fejezzék ki szerencsekívánatait.

London, május 20.

A Reuter-ügynökségnek jelentik Montreálból:

Nyvé Skácia partja mellett tegnap kilencz hadihajó haladt el, melyeket

spanyol hadihajóknak tartanak. Ezt a hirt megerősíti egy magántávirat, mely szerint Sant-Pierre előtt Kadixből jövő spanyol szénszállító hajókat láttak. Azt hiszik, hogy a hadihajók meg akarják támadni az Egyesült-Államok partvidéki városait és kikötőit. A washingtoni tengerészeti hivatalal közölték e hirt.

New York, május 20.

Az Ewening World washingtoni távirata szerint Long tengerészeti miniszter értesítést kapott, hogy a spanyol hajóraj a keleti partvidék felé közeledik.

Falk kitüntetése.

Budapest, május 21. A magyar delegáció tegnapi összeülésén nagyon szép jelenet történt. Bánffy Dezső báró miniszterelnök fölkereste Falk Miksát, a külügyi bizottságnak immáron 25 éve előadóját s melegen gratulált neki ahhoz a kitüntetéshez, mely őt tegnap érte. Falk el sem tudta képzelni, hogy az a kitüntetés mi lehet, mire Bánffy báró közölte vele, hogy a király őt a Szent-István-rend közepkeresztjével tüntette ki.

A delegáció ülésére különben Apponyi nem ment el s ezért a delegáció minden felszólalás nélkül elfogadta a külügyi tárczákat. Legközelebb hétfőn d. u. 5 órakor lesz ülés, amikor mozgalmas ülés várható, mert a hadügyi kormányt az ellenzék erősen meg akarja támadni a 30 milliós póthitelért.

A delegációk zártülésüket még 27. vagy 28-án megtartják.

A szesz- és cukoradó.

Budapest, május 21. A kormány még a jövő hét folyamán benyújtja a szesz- és cukoradóról szóló javaslatot, már az önálló rendelkezés alapján. Ezt tárgyalják pünkösöd után. Ezeknél tavaly obstrukció volt, az idén heves vita várható, mert az ellenzék itt fogja támadni a kormányt a 30 milliós póthitelért és a kiegyezés miatt is.

Merénylet ujságlrók ellen.

Budapest, május 21. Konstantinápolyból jött távirat szerint a „Malumat“ szerkesztője és a „Moniteur Oriental“ szerkesztője ellen merényletet követtek el, — az előbbi megsebesült. A „Malumat“-ot a szultán közlönyének tartják. Ugy látszik, hogy a merényleteket magánbosszúból követtek el, nem pedig az ifju törökök, mint több oldalról állítják.

Öngyilkos örült.

Miskolcz, május 21. Stern Mór gazdag magánzó, pillanatnyi elmezavarában a kutba ugrott és belefult.

A vasgyárak átmérése.

Budapest, május 21. Ma egész esőndben, a Háznak tett bejelentés alakjában, megtörtént az állami vas- és gépgyárak átmérése, a pénzügyminiszteriumból a kereskedelmi miniszterium tárczájába.

Elpusztult falu.

Szepes-Ófalu, május 21. Friedman szepesmegyei határszéli község gyermekek vigyázatlansága folytán teljesen leégett. 50 lakóház, ugyanannyi istálló és esür teljesen elpusztult, roppant nyomorba döntve az egész lakosságot.

A városi közgyűlés tárgyai.

Debreczen, május 21.

Debreczen sz. kir. város törvényhatósága e hó 25-én közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozata a következő:

Polgármesteri jelentés az 1898-ik évi márczius és április hónapokról.

Közgyűlési megbízások ügyszerűsítő jegyzéke tárgyában jelentés.

Tanácsi előterjesztés Hevesvármegyének átirata tárgyában a szociális bajok orvoslása s a föld népe terheinek könnyítése érdekében.

Ugyanaz Zólyomvármegye közönségének a katonai oldalfegyver viselésének szabályozása tárgyában küldött átirata.

Ugyanaz Arad szab. kir. város közönségének átirata az 1848-49. évi honvédek iránt érzett hálának örök idők emlékére közgyűlési jegyzőkönyvünkbe igtatása iránt.

A sertésvészért rendezése folytán szükséges területeknek megszerzése tárgyában másod ízbeni névszerinti szavazás útján határozathozatal.

A kis-uj-utcai 1717-ik sorszám alatti Áron Miksa-féle házastelek és ondódi földje megvétele tárgyában harmad ízben megejtendő névszerinti szavazás útján határozathozatal.

A Széchenyi-utcai 1804. sorszámú Antal-féle házastelek megszerzése felett harmadízben megtartandó névszerinti szavazás.

Egy mezőrendőr biztos állásnak választás útján betöltése.

Tanácsi előterjesztés a házipénztárnak s a város által kezelt alapoknak 1897. évről szóló zárszámadás tárgyában, a számvevőség és házipénztár felügyelő bizottság jelentésével. (Zárszámadási füzet és jelentés mellékelve.)

Ugyanaz a városi nagy kölesön hovaforditása s mely czélokra felhasználása tárgyában beadott főszámvevői jelentésre.

Ugyanaz a városi birtokváltozási illeték szedése tárgyában alkotott szabályrendelet módosítása iránt. (Javaslat mellékelve.)

Ugyanaz a városi szepitési és kisértési alap létesítése s kezelése tárgyában alkotott szabályrendelet módosítása iránt. (Szabályrendelet tervezete mellékelve.)

Ugyanaz a városi tisztviselők, alkalmazottak, segéd és kezelő személyzeetről vezetendő törzskönyv és a szervezeti szabályrendeletben el nem sorolt s fel nem vett alkalmazottak kimutatásának helybenhagyása iránt.

Jelentés a városi szabályrendeletek összegyűjtése és kinyomatása tárgyában.

Tanácsi előterjesztés a hatósági állatorvosnak a múlt 1897-ik év IV-ik negyedéről szóló jelentése tárgyában az állategészségügy állásáról.

Ugyanaz az ebtartási szabályrendelet életbeléptetése tárgyában.

Ugyanaz az értékpapirokban elhelyezve levő jelenleg 4 $\frac{1}{4}$ %-ot jövedelmező eselekvő tőke gyümölcsözőbb befektetésekre fordítása tárgyában.

Ugyanaz a városi kisebb földbirtokok és területeknek értékesítése tárgyában.

Ugyanaz a városi épületek értékesítése és jövedelmezőbbé tétele tárgyában.

A Mester-utczán létesítendő óvodai telekvételre vonatkozó ajánlatok tárgyában tanácsi előterjesztés.

A bábaképző-intézet végleges elhelyezésére vonatkozólag tanácsi jelentés.

A debreczeni ágostai ev. egyházközségnek az 1898. évi költségvetés ellen beadott felebbezésére hozott közigazgatási bírósági ítélet bemutatása.

Tanácsi előterjesztés a fővárosi szakrajtanfolyamon résztvenni kívánó négytanító részére 1000 frt segélyt kérő tanfelügyelői megkeresésre.

Ugyanaz a helybeli munkás-dalegylet 250 frt segélyt kérő folyamodására.

Ugyanaz Fries József nyomdai ügyvezető szabadságoltatása ügyében.

Ugyanaz Tüdös József számvevő 2 havi szabadság iránti kérvénye.

Ugyanaz Bartha László irnok 3 havi szabadságidő iránti kérvénye.

Kadarász Gyula 3 havi szabadságidő iránti kérvénye.

Szűcs Lajos 3 havi szabadságidő engedélyezését kéri.

Debreczen, 1898. május 23.

Simonffy Imre,

kir. tanácsos, polgármester.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzártá mindennap d. u. 2 óraker csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A debreczeni kir. járásbírószék szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat felvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

— **Istentiszteletek.** Holnap vasárnap a különböző felekezeti templomokban a következő lelkészek tartanak istentiszteletet. A nagytemplomban: *Dicsőfi József* lelkész, a kistemplomban: *Szilágyi Imre* s. lelkész, a Kossuth utcai templomban: *K. Tóth Kálmán* lelkész; az ispotály templomban: *Csernák Béla* s. lelkész. főiskolai esk. felügyelő. — A róm. kath. templomban reggel 7 óraker miséznek *Kovács Márk* káplán; 8 óraker egy piarista tanár; 9 óraker dr. *Wolafka Nándor* vál. püspök, a szentbeszédet tartja *Kovács Márk* káplán. Fél 12 óraker miséznek *Molnár Kálmán* káplán. Délután fél 3 óraker a ker. tanítást tartja dr. *Wolafka Nándor*; 3 óraker a litániát *Molnár Kálmán* káplán, 4 óraker a rózsafüzér társaság ajtatosságát és 6 óraker a májusi ajtatosságot tartja dr. *Wolafka Nándor*. — Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10 óraker *Materny Lajos* főesperes tart istentiszteletet.

— **Udvari ebéd.** A tegnapi udvari ebédre Debreczenből *Puky Gyula* a debreczeni kir. ítélőtábla elnöke is hivatalos volt.

— **Kinevezés.** Münnich Aurél orsz. gyűlési képviselőt a király szolgálaton kívüli őrnagygyá léptette elő.

— **A debreczeni főiskola** akadémiai igazgatójává a jövő iskolai évre *Kovács Sándor* dr. jogtanárt választotta meg a tegnapi tartott akadémiai tanácsülésben. A teológiai akadémia dékánja ugyancsak a jövő iskolai évben, *Csiky Lajos* lesz. Széniórrá a jövő iskolai évre *Bagdán Lajos* esküdt felügyelőt választották.

— **Nagy betegek.** *Lipót* főherceg súlyos betegen fekszik hornsteini kastélyában. Állapotában nem várható javulás. *Bismark* a friedrichsruhei vaskanzellár szintén súlyos beteg. Ennek daczára a herceg nem akar ágyba feküdni, hanem karosszékekben tölti napjait és éjjeleit általában.

— **Jog- és pénzügyi bizottsági ülés.** A jog- s pénzügyi bizottság *Vecsey Imre* tanácsnok elnöklése mellett tegnapi d. u. kezdte tárgyalni a város zárszámadásait és elhaladt egészen odáig, hogy ma d. u. 4 óraker hozzáfoghat a részletekhez. A zárszámadást általánosságban el-

fogadta s feltuzzat jelentős javaslatban állapodott meg, amelyeket a közgyűlés elé terjeszt. Így nevezetesen ajánlani fogja a bizottság, hogy az iskoláknak, egyházaknak, intézeteknek járó deputatumok számszerű kimutatása jövőre esatoltassék a zárszámadáshoz. A felügyelő bizottság jelentésében foglaltakkal egyetért s elfogadásra ajánlja azt, hogy a rendkívüli költségvetés kiadási tételei a rendes költségvetés vonatkozó tételeivel lehetőleg összhangzásba hozassanak s a zárszámadás ennek megfelelőleg szerkesztessék. A vagyonteltárt illetőleg pedig azt javasolják, hogy a város összes ingó és ingatlan vagyonairól, javadalmairól, értékeiről és követeléseiről részletes és pontos leltár készítettessék egy küldöttség által, amelynek az adatokat a szakosztályok vezetői szolgáltatassák. A leltár legkésőbb 1899. végeig készítettendő el. Továbbá utasítottassanak a szakosztályok vezetői, hogy a felügyeletök alatt lévő vállalatok számadásaival együtt, azoknak évi üzleti forgalmát tüzetes jelentés kíséretében évenként a következő év január közepéig mutassák be s ezen jelentések mellékletként a zárszámadáshoz esatolandók.

— **Az „Önálló Munkás Betegsegélyző pénztár”,** mely fennállása óta tagjai részére gyógykezelési díjban tetemes összeget fizetett ki, e héten azon szerencsés helyzetben volt, hogy — ami még fennállása óta meg nem történt. — egyetlen esetben sem kellett segélyt kiutalni. Különben ez a munkások érdekeit oly melegen istápoló egyesület, most már, miután a múlt év veszteségeit pótolta, napról-napra erősödik és miután esekély 10, 15 és 20 krajczárnyi heti befizetés mellett tagjainak ingyen gyógyszer s a betegség tartamára heti segélyt ad, nagyon méltó arra, hogy a munkások saját érdekükben minél tömegesebben iratkozzanak be tagjaiul. Nincs munkás, ki hetenként 20 krajczárt ne áldozhatna arra, hogy előre nem látható baj esetén ne maradjon gondozatlanul. Az egyesület derék, ügybuzgó orvosa, dr. *Kerekes Lipót* teljes odaadással, emberszeretettől átmelegedett szível teljesíti emberbaráti kötelességét s a legszegényebb sorsu munkás is alkalmat találhat e nemes czélu egyesület védelmében, melynek felvirágoztatása a munkások érdekében felette kívánatos. Felhívjuk a munkásokoztály figyelmét az egyesület pártolására.

— **Orvosi körökből.** Dr. *Bruckner* Ernő műtőorvos, m. á. v. egészségügyi tanácsos, ma délben, Aradon át, a magyar határra utazott, a hol nejjével együtt esatlakozni fog — a tegnapi este utra kelt s holnap reggel szintén odaérkező — dal-egyesületünkhöz, hogy Konstantinápolyba hajózzanak. Távollétében a vasuti üzletvezetőségél dr. *Popper Alajos* pályorvos, magán gyakorlatában pedig dr. *Varga Emil* kerületi orvos és dr. *Derekassy István* államvasuti orvos fogják helyettesíteni.

— **Teljes tanácsülés** lesz hétfőn d. e. 1/2 10 óraker gr. *Degenfeld József* főispán elnöklése mellett, a május 25-diki közgyűlés tárgyait előkészítése végett.

— **A Petőfi-dalkörből.** A Petőfi-dalkör dal- és zeneestélylyel egybekötött majális rendez a nagyerdei nyári Vigadóban f. hó 28 án, saját egyleti zászlóalapja javára, mely iránt az érdeklődés nap nap után nagyobb mértékben mutatkozik. A rendezőség már megállapította a végleges műsort. A napokban már a meghívókat is szétküldik. Rendes tagokul ujabban a következők léptek be: *Somogyi József*, *Vántsa György*, *Szathmáry Mihály*, *Bak András*, *Szathmáry Károly*, *Bacsó János*, *Szabó Miklós*, *Szappanos Alajos*, *Kálmánchey Sándor*, *Szarka János*, *Kovács Dániel*, *Lovassy Károly*, *Debreczeni Aladár*, *Csajkos Géza*, *Kasperek Rezső*.

— **Jogakadémia dékánja.** A debreczeni jogakadémia dékánjává a jövő 1898/9. iskolai évre dr. Bartha Béla, a jogakadémia kitűnő tanára választott meg. Az új jogi dékán tudományos képzettsége, egyéni szeretetreméltósága, széleskörű társadalmi műveltsége által, rövid idő alatt előkelő posztót biztosított magának Debreczen szab. kir. város társadalmában, s mint ilyen, méltó azon diszes állásra, melyre kollegáinak megtisztelő bizalmából emeltetett s amelyben igaz örömmel üdvözljük!

— **Az augsburgi ajánlata.** Hirt adtunk már arról, hogy az augsburgi légszuszgyár a közvilágítás ellátására 1894-ben beadott, de a város által mellőzött ajánlatát a történetek után is fenntartja s kész a közvilágítást a szerződés-tervezet feltételei szerint továbbra is ellátni. A gyár igazgatóságának ezen újabb beadványának érdemi része így hangzik:

„A tiltakozással a szerződést csak megtámadtatás ellen akartuk megvédeni; ez azonban nem gátol bennünket sem abban, hogy a városi bizottsággal már le is tárgyalt szerződés-tervezetben foglalt összes feltételeket, még pedig 1898. január 1-re visszaható erővel magunkra ma is teljes érvényben állóknak ösmerjük, sem abban, hogy ha a város saját érdekében állónak tartaná, jelenlegi szerződésünk egyik vagy másik feltételének enyhítését ez irányban bármikor barátságos tárgyalásba boesátkozzunk, melyhez való készségünket ezennel kijelentjük.“

— **Tanácsülés.** Ma délelőtt Komlóssy Arthur főjegyző elnöklésével tanácsülés volt. A tanácsülésen folyó ügyeket intézték.

— **A hortobágyi kirándulás.** Holnap reggel megy végbe a Hortobágyon a debreczeni gazdasági egyesület által rendezett lótenyésztési jutalomdíj kiosztás. Mint a múlt évben is, úgy most is, a gazdasági egyesület társas kirándulással köti össze ezt a lótenyésztési jutalomdíj kiosztást. Mintegy kétszázán jelentkezték, kik holnap a Hortobágyra mennek. A kirándulók tájékoztatása végett közöljük ujlag a program következő részét:

Ezen díjazásnak a Hortobágy pusztán megtartása által a gazdasági egyesület alkalmat kíván nyújtani a t. közönségnek arra, hogy a hortobágyi pusztát a nők is a legkényelmesebb módon megtekinthessék. — Gondoskodva van külön vonatról s megfelelő ellátásról. A külön vonatdíj és ebédjegy személyenkint 2 frt 80 krért válthatók Király Gyula gazdasági tanácsnok ur hivatalos helyiségében (városház) és Szent-Királyi Tivadar ur üzletében. A Hortobágyra indulás külön vonaton május 22-én vasárnap reggel 8 órákor, visszajövetel külön vonaton délután háromnegyed 5 órákor leend.

— **Igazgatósági ülés.** A Füzes-Abony helyi érdekű vasút igazgatósága ma délelőtt Szajbel Gyula társulati elnök vezetése mellett a városháza nagytanácstermében igazgatósági ülést tartott.

— **Jótekonyczélú műkedvelő előadás.** A helybeli iparos ifjuság pünkösdi első napján a „Korona“ termében jótekonyczélú műkedvelő előadást rendez. Színre kerül a „Falu ördöge“ cz. népszimű. A darabban a főbb szereplők: Tulnik Mariska, Tóth Eszti, Király Eszti, Kaliczki Emma, Kovács József, Kovács Mihály, Tulnik József, Vacha Gyula, Kaliczki Ernő és Smidt Lajos.

— **A zenede közgyűlése.** A debreczeni zenede f. hó 30-án, hétfőn d. e. 10 órákor helyiségében rendes közgyűlést tart — melyre az egyleti tagok tisztelettel meghívattak. Tárgysorozat: 1. Az 1896/7. tanévi zárzámadás. 2. Választmányi jelentés. 3. Tisztújítás. A választmány.

— **Hangverseny.** Az „Angol királyné“ diszesen berendezett udvar helyiségében igen érdekes zeneestélyt rendez ma este Schreuer hírneves hegedűművész, aki Rudolf trónörökös menyegzője alkalmával játékaért kitüntetésben is részesült. A kik tegnap este a próba játékon jelen voltak a legnagyobb elragadtatással dicsérik a művészt, mely a dícséretre reá is szolgál. A hangversenyre belépti díj nincsen és az adományokért a helybeli zenekarok által gyakorolt módon és időközökben jár körül a megbízott.

— **Az orsz. Vöröskereszt egylet közgyűlése.** A magyar szent korona országainak vöröskereszt egylete e hó 16-án tartja meg évi rendes közgyűlését a fővárosban. A városi választmányt a közgyűlésen özv. Várady Szabó Jánosné urnő és dr. Medve Zoltán belügyminiszteri s. fogalmazó a megyei álasztmányt Losonczy Álmos dr. megyei főorvos és neje fogják képviselni.

— **Elmaradt sajtótárgyalás.** Soós Lajosnak Pérech Sándor elleni becsületsértési és viszont Pérech Sándornak Soós Lajos ellen rágalmazás és becsületsértés miatt folyamatba tett sajtóperök mára volt kitűzve a helybeli kir. törvényszéknél, miután azonban a felek meg nem jelentek, a sajtóügyi tárgyalás elmaradt.

— **A nőegylet által létesített „Nőipariszkola“** e hó 25 tartandó s tombolával egybekötött táncmulatsága, melynek rendezése élén a fáradhatlan tevékenységű nőegyleti elnök áll, igen érdekesnek és kedélyesnek ígérkezik. A tombola-tárgyak, melyet a növendékek által készített kézimunkák hétfőn és kedden Benyáts Emil ur üzlete kirakatában lesznek láthatók. A közönség figyelmét előre is felhívjuk a fényesnek ígérkező mulatságra, mely a nagyerdei „Dobos“ pavillonban fog megtartatni.

— **Kertgazdák figyelmébe.** A rendőrség a kertgazdáknak a következő hirdetményt bocsátotta ki: A szőlőragya (peronospora viticola) ellenében való védekezés céljából, az első permetezés május hó, a második május hó végeig, a harmadik permetezés pedig a második permetezés és a szüret közötti idő közepén, legkésőbb azonban augusztus hó végéig foganatosítandó lévén: értesitem Czimet, hogy a felügyelete alatt álló kertészségben a birtokosságot a védekezésre azon figyelmeztetés mellett hívja fel, hogy a törvény a mulasztókat pénzbírsággal, esetleg elzárással rendeli fenytetni. A kert-eszőknek pedig tegye szigorú kötelességévé, hogy a mulasztókat június, július, szeptember hó 1 ső napjain a mezőrendőrkapitánysághoz jelentsék be s ebbeli mulasztásuk az 1894. évi XII. t. czikk rendelkezése szerint fegyelmi uton fog megtoroltatni.

— **Talált gyermek czipő.** Áldozó esütörtök délután a helyivasut egyik kocsijában egy gyermek czipő találtatott. Tulajdonosa a déli órákban átveheti szerkesztőségünkben.

x **Tisztelettel értesitem** a czimbalom kedvelőket, hogy czimbalomot tanulni óhajtókat, elfogadok **kezdetől: művészi fokig kiképezni.** — Czimbalom hangolásokat elfogadok. — értekezhetni: 12 órától, 2 óráig. Teljes tisztelettel, *Vad István Szécsényi u. 1818.*

x **A közlő pünkösdi** alkalmából ajánljuk t. olvasóinknak, hogy alkalmi és nász ajándékok legjobban és legolcsóbban szerezhethők be Orlai Sándor Palais Royal — Budapest legnagyobb áruházában, Koronaherezeg-uteza 8. Gyémánt-utánzatok, ékszerek, china ezüst áruk, valódi párisi legyezők, hölgyeknek arany-

szövésű- és bőr-övek, finom hőrdiszmű áruk gyári áron kaphatók. Arjegyzék ingyen és bérmentve.

x **Festményeket készírt** és színházi díszleteket művészi kivitelben négysszög méter-jét vászonnal együtt fest 1 frtért *Linhart Vilmos* festő-műintézete, Budapest, VIII. Hunyadi-uteza 27.

x **Photoplasztikai műkiállítás.** A Tóth Gyula-féle házban felállított photoplasztikai műkiállítás oly pompás látványosság, hogy azt olvasóinknak a legmelegebben ajánlhatjuk. Teljes fenségében és nagyszerűségében látja a néző a magas Tátra, Schweicz, Rajna és Olaszország csodaszép részleteit, melyet a valóságban látni vajmi kevesen tehetik. Holnap vasárnap Schweicz, hétfőn Konstantinápoly, kedden München, szerdán Pétervár és Moszkva, esütörtökön pedig a Rajnavidék látkepei lesznek kiállítva. Aki teheti ne mulasztja el 20 krért e pompás látványosságot megtekinteni. — Megnyilik 21-én délután 6 órákor.

Május.

Emlékalbum a magyar szent korona „Veres kereszt“ egylete temesvári és temesmegyei fiókja által rendezett tavaszi ünnepélyre. Ara 20 kr.

Ily című csinosan kiállított füzetet kaptunk ma Temesvárról, abból a városból, hol a nagy műveltségű intelligencia a multkor oly szeretettel fogadta a vidéki hírlapírók szövetségét.

A csinos könyvben szebbnél-szebb gondolatokat találunk, melyek közül néhányat ide igtatunk.

Mint a gondos gazda megtakarítja, félreteszi jövedelme feleslegét, — hogy ha szükség köszönt be, legyen mivel segíteni magán és övéin, úgy gyűjti össze a Vörös-Kereszt egylet lassan éveken át a filléreket, hogy ha majd egyszer baj, vész, a háboru rombolása jönne reánk, legyen mivel segíteni, megmenteni. Segíteni a „mieinken“, férjeink, testvéreink, fiainkon. Szenvedéseket ápolás által könnyíteni, gyors segély által életet menteni meg! Melyik hitves, melyik anya ne adná szívesen évenkénti hozzájárulását a szeretet, a gondosság e nagy gyűjtéséhez?!

Molnár Viktorné.

A királyért és hazáért szenvedő harcosok ápolásának előmozdítása a legnemesebb emberbaráti kötelességek egyike.

Báró Fejérváry Géza.

A mit jó nevelésnek jelzünk, az legtöbbszörre az illető egyénnel született tapintat.

Laszy Józsefné.

A tavasz nyíló virágaival megnyilatkozott Temesvárott a női szív legnemesebb értelme: a jótékonyság.

Molnár Viktor.

Virág, ifjuság! Legszebb pompa! Legnagyobb boldogság!

Telbisz Károlyné.

Az emberi szív vezetője legyen a türelem és az állhatatosság! A türelem mert ezzel nyeri el a szeretetet. Az állhatatosság, mert ez biztosítja az elnyert szeretet tartósságát.

Kabdebo Gergely.

A Jótékonyság egy kis Szocializmus.

Telbisz Károly.

Ki boldog akar lenni, kérje Istent, hogy ne emelkedjék embertársai fölé, mert itt alant csak az a boldog, ki hasonló a tömeghez. Ha jobb szíve vagy több esze van, mondjon le a boldogságról — örökké idegen marad az emberek között, mert meg nem értik.

Hogy egy asszony teljesen boldog legyen, ahhoz sok dolog szükséges; hogy boldogtalan legyen — igen kevés!

Molnár Anna.

Azt mondják hogy uralomvágyók vagyunk. Pedig mi az urak szögletességét nem azért akarjuk lecsiszolni, hogy rabszolgáink legyenek, hogy kisebbitük, hanem hogy őket simákká és az életet harmonikussá tegyük. A mi uralomvágyunk — aethetika.

Plausich Viola.

Az én házasságom a művészettel igen szerencsés, mert még anyósommal, a kritikával is jó lábon állok.

Gazsi Mariska,
a budapesti Népszínház tagja.

Ha többször csalódunk is az emberekben, higgyünk újra: mert jobb többször csalódni, mint hit nélkül élni.

Sebesztha Károlyné.

Egy álom . . .

Angyalok szálltanak az égből, magukkal hozván a reggeli hajnal pirját. Ezt elhelyezvén liliomnak alabastrom kelyhébe, a mennyboltozatról aláhulló harmat cseppjével leöntözték. A völgynek legszebb virágját közhintve, kedélyes mosolylyal állíták szeretetnek enyhe tüzeire, lepkékre bizva azt, hogy szárnyaikkal lángra gerjesszék. S hogy e keverék füstert ne nélkülözzön, beleszórták rezgő nyárfalevéllal májusnak verőfényes napsugarát, de véletlenül áprilisnek is változatos időjárását. Befedvén a kelyhet türelem és szendességel, nyugodtan távoztanak. Készítményök őrzésére odarendelék a szelidséget, ábrándot, és szerénységet! velük szövetkezett a lemondás, mely ezekhez mindig hív — és ezekből mind, mind együttvéve lett a: „női szív“.

Fehér Etelka.

A bicikli védelme

vagy

a legujabb találmány.

Van még itt szív a közérdek iránt és van azon urnak is szive és ötlete, aki szintén a biciklire vetette magát egész szellemi képességével és ezt, mint olyant, egész vehemenciával tanulmányozza. Mint adóalanyt fölfedezte már egy más finansz-zseni, az ő találmánya egészen más és ér annyit bizvást, mint a társfölfedező adózási terve, melyről egyébként a szóban levő bicikli-tudós valami sajtósággal lenézéssel nyilatkozott.

Fölment a rendőrségre és magyarázta:

— Ez kérem eldobandó, mert adó van elég, — azt méltóztatik tudni, azonban — nincs elég.

— Mit akar ön a rendőrökkel?

— Mint a tudósok szokták, ő is fölfelé simitá a homlokát és az öt ujját elveszett a frizurájában.

— Hisz éppen ez! — mondá jelentőség-teljesen és diadallal. — Éppen ez. Az én eszmém, uram, a biciklit, mint olyant, örök időkre megvédelmezni — a tolvajoktól

Nyelt egyet és hozzá tette meggondolatlanul.

— Jobban, mint a rendőrség.

— Kérem, ne kritizáljon itt.

Ő indignálódik:

— Na, hát nincsen igazam, hogy az itóbbi időben nagyon lopják a biciklit. Kérem én a rendőrségtől elismerést várok, sem ezt, kérem, mert ha meghallja tekintetes kapitány ur az eszmém, azt mondja, hogy az élő eszme ostobaság ehhez képest . . .

— Csak kivele hát.

— Kérem az nem megy olyan könnyen. Kérem azt tudni kell, hogy a bicikli ma már olyan közlekedési eszköz, melyre nagy szükség van és mentől több bicikli lesz annál több bicikli lopásra is lehet kilátás. Nemde, ezt jól sejtem?

— Ugyan kérem, ne beszéljen annyit. Az eszmét mondja, ha akarja.

— Azt mondom, hogy a lopások ellen épp úgy biztosítani kell és biztosítani lehet a biciklit, mint a lovat uram, mint a lovat . . . Érti már? Uram, érti-e?

— No?

Örömköböréssel bökte ki az eszmét a fölfedező:

— *Bicikli-passzust adjanak ki . . .*

A kapitány nevetett és a bicikli-tudóst ez bántotta.

Ön nevet?

— Persze? Hogy beszélhet ilyet!

Ekkor mérgesen fujt egyet!

— Ez nem igazság még a disznónak is van védő-passzusa, pedig az nem közlekedési állat . . . Ez nem igazság . . .

Most pedig a kapitány vette el a szavát:

— Nézze, igaza van, hogy a disznónak is van passzusa, de nézze nem olvasta a mai újságba hogy mégis hogy *lopják* . . .

— Az ám, az ám, — elmélkedett a bicikli tudós és eszméjével visszavonult.

De csak, amint mondá rövid időre, mert újra eljön a megjelt eszmével.

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Konez Ákos.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

Tekintetes

Lichtblau Albert urnak

a katona-iskola igazgatójának

Debreczen.

Kimondhatatlan örömlünkben nem találunk előbbvaló kötelességet, minthogy hálás köszönetet mondjunk Önnek azon atyai buzgóságáért és fáradozásáért, melyet irányunkban tanúsított és melynek alapján az 1898. május hó 16-án és 17-én megtartott egyévi önkéntesi vizsgát mindnyájan kitünő sikerrel letettük.

Hálás tanítványa:

Schnee Béla, Fülöp Dezső, Wolf Jenő,
Bezdek (Baranya m.) Tatárfalva (Szatmár m.) Arad.
Szegfü Ferencz, Mayer Arthur, Hamerli Károly
Arad. Csáktornya. Pécs.
Altstock Sámuel, Schmidt Dezső, Nagy Kálmán,
Dobsina. Arad-Mácsa. Páko (Háromszék m.)

Alapított
1806. évben.

„ROCK“

Alapított
1806. évben.

Londoni életbiztosító-társaság

Biztosítéki alap 72 millió korona
Részvénytőke 24 millió korona
A „Rock“ utolsó évi díjbevétele volt 20.214,984 korona
és felosztott a biztosítottak között
nyereményrész 6.065,904 korona
így a díjbevétele 30%-a fordított nyereményosztalékra.

➔ **Jutányos díjtételek.** ➔

Debreczeni képviselőség:

Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank

a hol minden bővebb felvilágosítás kapható.

Aki Epilepsiában

eskóiban, görcsökben és más ideg betegségben szenved, kérjen erről egy füzetet, melyet minden kinekinyven és bérmentve küld a Hattyu-gyógyszertár **Schwaben-Apotheke Frankfurt a. M.**

Bartillaviz

a legjobb szer a

szépség és fiatalos frissesség

fenntartására, mely tiszta, fehér és puha arczbőrt idéz elő, azt erősíti és élénkíti. A vörösséget, sárga és barna, napsütötte arczfoltokat, valamint a bőr régi tisztálanságát eltünteti. Ára 1 frt.

Bartillapuder

Ennek használata után minden női arc azonnal gyönyörű, szép és üde lesz. 1 doboz fehér, rózsaszín vagy sárga színben 40 kr.

500 forintot

fizetnek annak, aki a **Bartilla fogvizének** használata mellett valaha ismét fogfájást kap vagy a szája büszlik. Ára 35 kr.

Bartilla fogtisztító szere

a fogviz után használva a legfeketébb fogat is megfehéríti; egy doboz ára 30 kr. A Német fogorvosok Egyesülete által kitüntetve, Münchenben, 1864.

Bartilla A. örökösai (Winkler E.)

Bécsben, 19/1. Sommergasse 1.

Kaphatók Debreczenben: **MIHALOVITS ISTVÁN** a „Klgyó-hoz“ ozimzett gyógyszerárában.

Női divatkelmek,

hozzávaló legujabb diszek,
fekete és színes

Selymek,

Napernyők

nagy választékban kaphatók

Szabó Lajos fiai

özégnél 258-0-8

Debreczen, Rózsater.

Erdő-Bénye fürdő.

Zemplénumegyeének ebben a kiesén fekvő fürdőjében már az utóbbi években és az újonnan épült vendéglő ugyszintén az új „Hedvig” és „Urilak” a fürdővendégek kényelméről és jobb elszállásolásáról gondoskodtak. De a fürdő barátjai e fürdő-évadban is nagy meglepetésben fognak részesülni. Ugyanis **Dr. Löcherer Lőrincz** vármegyei főorvos és a fürdőbizottság indítványára a fürdőtulajdonos a fürdőházat is **megfelelően renováltatta**. A múlt ősszel a nagyobb részt fából épült fürdőépületet, a kőből épült alépítményig lerontották és annak helyébe a vármegyei építészeti hivataltól jóváhagyott terv szerint nagyszabású emeletes fürdőházat építettek.

Az 56 méter hosszú impozáns épület homlokfala előtt földszint 22 erdőbényei homokkőből faragott oszlopot látunk, melyek részint a fürdők oszlopesarnokát képezik és melyeken a középső előépítmény és mind a két szárny nyugszanak; míg az első emeleten **20 kabint** foglal magában **kádfürdőknek**, öt helyiséget **hidegviz- és villamos gyógyításra** berendezve, továbbá ott van a fürdőorvos lakása, a gyógyszer-tár és az iroda is.

Az első emeleten, melyhez egy kényelmes kőlépcsőzet vezet, **30 lakószoba** van, melyek teljesen újonnan vannak berendezve. A gőzkazán, valamint a víztartók, melyek ezelőtt a fürdőházban voltak, most egy erre a célra épített gépházba helyeztetek el. Az izraelita vendéglő is eltávolított és ennek helyébe egy szép helyen megfelelő vendéglő építetett verandával és a szükséges melléképületekkel.

Végül egy 8 szobából álló, u. n. **parasztházat** is építettek parasztvendégek számára.

Az épületek **Jenik Béla** építész vezetése alatt még az ősszel fedél alá kerültek és minden tekintetben nagyon szépnek és megfelelőnek mondhatnák.

A fürdőévad pünkösdkori megnyitása alkalomával

az új épületek már használatra átadotnak. Erdő-Bénye tehát az idén már **25 fürdőhelyiséget, két vendéglőt** mellék-helyiségekkel és **86 lakószobát** fog vendégeinek rendelkezésére bocsájtani. Ennélfogva kívánatos, hogy a vasuti igazgatóság, a fürdőigazgatóságnak azt a kérelmét teljesítse, hogy a fürdőévad alatt a gyorsvonatok is megálljanak az erdőbényei megállóhelyen, mert ezáltal az erdőben oly kiesén fekvő szép fürdőnek látogatását, valamint az oda tervezett kirándulásokat is lényegesen megkönnyítjük.

A Debreczeni Első Takarékpénztár

ajánlja

4¹/₂% kamatozású zálogleveleket

melyeknek biztosítékul való elfogadását, a n. méltóságú m. kir. minisztérium — a közigazgatás minden ágára nézve, körrendeletileg engedélyezte, melyek ennél fogva vállalatoknál, bírósági árveréseknél biztosítékul és bánatpénzül való letétekre, valamint tőkebefektetésül is kiválóan alkalmasak.

Ezen záloglevelek biztosítékul való letétel végett megfelelő fedezet mellett ki is kölcsönöztetnek.

496

Nincs többé lábfájás

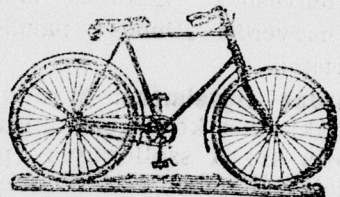
sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem fagyos láb, sem lábégés. Rövid idei viselés után megkönnyebül a járása annak, ki cipőjét **Dr. Hőgyes-féle** az egész világon szabadalmazott **Asbest talpbéléssel** látja el. — Párja egyszertű 60 kr., kottós vastagsága 1.20. Az Asbest talpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22500 pár szállított. Szétküldés csakis utánvételre vagy a pénz előleges beküldése és külön 10 kr. franco. Felvilágosítások és prospektusok, köszönetnyilvánítások ingyen. Vizsontelárusítóknak megfelelő engedmény.

Általános Asbestár-gyár betéti társ-ság Budapest, VI., Sziv-utca 18. 462-50-5

POSCHINGER FÜLÖP

puskagyáros,
FERLACH (Karinthia.)

Számos éremmel és a koronás arany érdem-keresztel kitüntetve, ajánlja kitűnően gyártott jól belőtt, a cs. kir. kipróbálási hivatalnál hivatalosan kipróbált puskát jutányos áron. Szolid munka és jó lövés biztosítatik. Árjegyzékek ingyen. 504-3-1

felülmulhatatlanok

Dürkopp

„Diana”-

Kerékpárjai

szoliditás, elegáncia és könnyű futásban!

A 98-as modellek számos kiváló ujitásokkal vannak ellátva.

Képvisele: **Deutsch Ede**

466-15-5

DEBRECZEN, Piacz-u. Dr. Tihanyház. Fiókküzet Karczag.

FÉLIX-FÜRDŐ

Nagyvárad közvetlen közelében, vasuti állomás.

Kényelmes közlekedés. Vasuton N.-Váradtól fél, kocsin háromnegyed órai távban. Május-augusztus hónapokban naponta 10. vasárnap és ünnepnapokon 14 vonat közlekedik Nagyváraddal. Az új vasuti állomás közvetlenül a fürdőtelep mellett van.

Az európai hírű 49 fok C. meleg természetes hévíz javára van: az izületek és izmok csuszabántalmánál, idült s különösen savas izületi loboknál, csonttörések és különösen visszamaradt vasigodásoknál, köszvénynél és annak különböző alakjainál, idegbajoknál, melyek rheumatikus alapon keletkeztek (ischiasnál); különös bőrbajoknál, végre a női ivarszervek bizonyos bajainál, különösen a méhmögötti és közötti izzadmányoknál; belsőleg: heveny és idült gyomorhántalmaknál, májbajok és vesekövek esetében. Állandó fürdőorvos **Dr. KAZAY KÁLMÁN**.

A különböző igények szerint berendezett nagyszámú szobák napi ára 80 krtól 3 frt között változik. Gyógyterem (Coursalon) hírlapokkal és tekensztallal, Terráczok szép kilitással. Éttermek, sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő őserdőben. Az erdőben jó teképalya.

Hat tükör-fürdő, család- és kádfürdőkön kívül mórfürdők is vannak rendszeresítve.

Állandó kitűnő zenekar. — Telefon-összeköttetés Nagyváradal.

Az elegánsul berendezett lakószobák, kád- és tükörfürdők, továbbá a Félix-fürdő elismert jó konyhája és piacéje készen várja a legkülömbözőbb igényű vendégeket.

Gyors és pontos kiszolgálás és mérsékelt ár által igyekszik fogok t. vendégeimet teljesen kielégíteni.

510

Kiváló tisztelettel **KERNÁTS JÁNOS**, bérnök.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves háziaszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomosillapító bedörzsdőlésésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagzaggatásnál és megbüieséknél és az orvosok által bedörzsdölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakarta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziaszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekben árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török lézsef gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékű utaztat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter ezéjegyzés nélkül mint nem valódi utasítsa vissza.**

Richter F. Ad. és társa, esz. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt (Thüringia).

